

Fall-out van falende financials

Anderhalf decennium na de Great Financial Crisis zijn verhalen over een bankencrisis weer niet van de lucht. Die onrust kan verstrekkende politieke gevolgen hebben. Te beginnen in Amerika, waar de eerste banken als dominostenen omvielen.

Democraten en Republikeinen reageerden voorspelbaar. Conservatieven schoven de schuld in Democratische schoenen met argumenten in twee smaken. Republikeinen op de rechterflank beweerden dat SVB en andere banken te veel bezig waren met ESG en daardoor hun kerntaken uit het oog verloren. De tweede groep gooide het over de inflatieboeg: Bidens stimuleringspakketten zouden de inflatie zo hoog hebben opgedreven, dat rentes hard omhoog moeten om stijgende prijzen te beteugelen, met bankproblemen tot gevolg.

De Democraten probeerden de indruk te vermijden dat ze met de garanties voor banktegoeden vooral hun rijke techvriendjes en donateurs hielpen. Ze wezen erop dat onder president Donald Trump de eisen aan en het toezicht op kleinere banken aanzienlijk versoepeld werden, waardoor het uit de hand kon lopen.

Ook al hebben Democraten gelijk dat Trump de regels versoepelde, de onrust zal hen toch meer pijn doen. Zij zitten nu eenmaal achter het stuur en het inflatieargument zal Amerikanen die worstelen met de sterk gestegen prijzen aanspreken. Bovendien zijn in de ogen van het grote publiek vooral tech-bedrijven en -investeerdere uit de wind gehouden. Zij worden veelal geplaatst in het kamp van Democraten.

De reactie dat de woke-cultuur ten grondslag ligt aan de financiële onrust onderschrijft dat Amerika steeds meer verwikkeld raakt in een cultuuroorlog. Sociaal-culturele issues zorgen voor hoogoplopende spanningen en leiden de aandacht af van zaken die er vanuit economisch oogpunt veel meer toe doen. Een goede kanshebber voor de Republikeinse

presidentiële nominatie, gouverneur van Florida Ron DeSantis, speelt voortdurend die culturele kaarten en is een kei in het aankaarten van issues die de Republikeinse achterban verenigen en Democraten ongenadig op de kast jagen.

De crisis van 2008/2009 en de nasleep daarvan creëerden een vruchtbare voedingsbodem voor populistische bewegingen. Het was de tijd van de Tea Party, Bernie Sanders en Occupy Wall Street. Volgend jaar november zijn er weer verkiezingen. Bij uitdijende problemen in de financiële sector stijgt de kans op een recessie. Deze kan wellicht wat uitgesteld worden als de Fed de voet van de rem haalt om de pijn te verlichten, maar dan zal de recessie ergens in 2024 plaatsvinden. Met de Democraten de baas in het Witte Huis en in de Senaat zullen kiezers de Democraten afstraffen voor tegenwind.

Dat na 2008 wederom een Amerikaanse bankencrisis de wereldeconomie de afgrond in kan meesleuren, geeft landen als China opnieuw de kans om het democratisch-kapitalistische model af te schilderen als achterhaald en gevaarlijk.

Verder kan een bankencrisis via twee routes steun voor Oekraïne ondermijnen. De eerste is simpelweg dat Westerse politici nu meer tijd, energie en politiek kapitaal moeten steken in het managen van de problemen in eigen land en dus minder oog hebben voor Oekraïne. Ten tweede zal onder Westerse kiezers de steun voor Oekraïne afnemen als het economische tij keert. Bij meniggen zal de gedachte opborrelen: 'Help eerst je eigen kiezers voordat je meer geld en wapens naar Kiev stuurt.'

Mocht de marktonrust uitmonden in een tragere economische groei, dan raakt dat ook China. Ondanks dat het land zich steeds meer richt op de binnenlandse consumptie als groeimotor, blijft de export van levensbelang. Bij economische tegenslagen kan de onrust onder de bevolking toenemen. Dat zal Xi niet pikken, met in zijn achterhoofd de lockdownprotesten. Hij zal de autoritaire teugels dan verder aanhalen. ■

Door **Andy Langenkamp**, Senior Political Analyst bij ECR Research